

Oplysning om brændeovne Nr. 4

Afsender:
Center for Natur, Arbejde og Samfund CNAS, Hvalsø.
E-mail: sd@ghg.dk Sept. 2005

Er I generet af hoste derhjemme?

Er der røg fra din egen eller fra naboers
brændeovne?

Hvordan kan I beskytte jer mod fine
sodpartikler i luften?

Oplysning om brændeovne Nr. 4

Afsender:

Center for Natur, Arbejde og Samfund CNAS, Hvalsø.

E-mail: sd@ghg.dk Sept. 2005

Er du, dine børn eller børnebørn generet af hoste?

Hoste kan skyldes de helt små sodpartikler, der findes i luften, når træ, halm og kul brænder.

De fine, fine partikler trænger ubemærket ind i kroppen, når vi trækker vejret. Jo stærkere vi ånder, desto mere røgluft får vi ned i lungerne og rundt i resten af kroppen gennem blodbanerne.

Luftforurening med partikler giver anledning til alvorlige sundhedseffekter, skriver Danmarks Miljøundersøgelser på deres hjemmeside. Det gælder både akutte effekter som allergi og irritation af øjne, næse eller hals og langtidseffekter som kræft og hjertekarsygdomme.

Små børn, ældre mennesker og folk med luftvejslidelser tåler dårligst sodpartiklerne.

Oplysning om brændeovne Nr. 4

Afsender:

Center for Natur, Arbejde og Samfund CNAS, Hvalsø.

E-mail: sd@ghg.dk Sept. 2005

Hvor kan I få flere oplysninger?

Netværket for røgramte er en lille oplysningsorganisation, der støtter røgramte med råd og vejledning.

Astma-Allergiforbundet og Lunge- og Hjerteforeningerne arbejder alle med brænderøgsproblematikken.

Desuden er der nogle gode websider

I denne pjece har vi benyttet følgende kilder:

- www.kemisund.dk - en privat hjemmeside om røggener fra brændeovne, der bl.a. viser noget af netværkets materiale
- www.DMU.dk Danmarks Miljøundersøgelser
- www.SBI.dk Statens Byggeforskningsinstitut
- www.pscleanair.org/burning/indoor/index.shtml, som er hjemmesiden for miljømyndigheder i Seattle, USA. Her ligger bl.a. artiklen "Health Effects of Wood Smoke", der viser, at sundhedsproblemerne fra trærog allerede var dokumenteret i 1980'erne.
- "Bygningsreglement for småhuse", § 8 - findes aftrykt i Karnovs lovsamling på biblioteket.
- C.- Dupont, Solveig (2005/6): OOB nr. 1 – 4
- Palmgren, Finn. m.fl. (2005): Luftforurening med partikler i Danmark (Miljøprojekt nr.1021, Miljøstyrelsen)

Oplysning om brændeovne Nr. 4

Afsender:

Center for Natur, Arbejde og Samfund CNAS, Hvalsø.

E-mail: sd@ghg.dk Sept. 2005

Er I generet af brænde-røg fra din egen eller fra naboers brændeovn?

Røglugt er et faresignal, som mennesker altid har reageret på. Vi flytter os jo også væk fra Sankt Hans bålets røgfane. Røglugt fortæller, at den friske luft, som vi alle har brug for, er blandet med giftige tjærestoffer og en lang række andre sundhedsskadelige stoffer.

Vi mærker røgluft fra brændeovne mange steder - både i storbyernes forstæder og i små boligområder ude på landet. Koncentrationen af røgluft er ofte særligt stor i lavtliggende områder.

I år 2000 svarede ca. 300.000 mennesker, at de var generet af brænderøg i nabolaget. I dag er der mange flere.

NB. Røgluften er skadelig, selvom den hverken kan ses eller lugtes!

Oplysning om brændeovne Nr. 4

Afsender:
Center for Natur, Arbejde og Samfund CNAS, Hvalsø.
E-mail: sd@ghg.dk Sept. 2005

Hvad gør din kommune for at skaffe frisk luft?

Kommunalbestyrelsen kan kræve, at naboens (eller din egen) brændeovn og skorsten bliver lavet om, hvis de medfører væsentlige røgluftgener for omgivelserne.

Kommunalbestyrelsen kan også forbyde brugen af en brændeovn, når forholdene taler for det.

Desværre afviser mange kommuners tekniske forvaltninger stadigvæk naboklager over røg. Enten mener de, at de ikke kan gøre noget ved problemerne, eller også betragter de dem som uvæsentlige.

Hvis forvaltningerne er i tvivl om, hvorvidt røgluftgenerne fra et fyringsanlæg er væsentlige, kan de få hjælp til at vurdere situationen af Force Technology eller en lignende højteknologisk virksomhed inden for miljøområdet.

Oplysning om brændeovne Nr. 4

Afsender:
Center for Natur, Arbejde og Samfund CNAS, Hvalsø.
E-mail: sd@ghg.dk Sept. 2005

Hvordan kan I beskytte jer mod de fine sodpartikler i luften?

Hos jer selv kan I erstatte brændeovnen med en varmepumpe eller, hvor det er muligt, tilslutte jer det lokale naturgasnet eller fjernvarmenet.

Rejs problemet med røgluft-forurening i jeres bolig- eller grundejerforening! Der vil sikkert være andre, der har lignende gener fra røgluften.

Tal med jeres læge om partikelforurening og luftvejslidelser! Bed kommunens nye forebyggelsesråd om at gribe ind over for problemet.

Ved sygdomstruende gener skal I klage skriftligt til kommunens tekniske forvaltning.

Forskellige foreninger, der er nævnt i det følgende, kan måske hjælpe jer med at skrive en klage.